

Kyrkobladet

Nr 1 : 2023

Tema: Ljus

-Intervju: Gun-Britt Hultman
-Intervju: Bertil Fong
Ljuskronor i församlingen
advents & julhälsning
sid 4-9

Kulturgravar & QR
sid 12

Legodag
sid 15

” Vi som inte vill äta ensamma på onsdagar”
Matlagningsgrupp i Ölmstad
sid 14

Svenska kyrkan

SKÄRSTAD ÖLMSTAD

Samhällsinformation

Ett ljus på min stig

Så här års, när det skymmer tidigt och mörkret kryper tätt intill husen, så vill vi gärna tända ljus. En enda liten ljuslåga kan lysa upp ett helt rum och få det att bli ombonat och trevligt. Där det finns ljus, där är någon hemma!

Nuförtiden är vi vana vid att elen ser till så att våra hem blir upplysta. Det finns knappast någon apparat i hemmet, som inte går på el eller har batterier som behöver laddas upp. Därför blir vi också sårbara och ovana, när elkostnaderna nu skjuter i höjden och vi är tvungna att spara ström. Det är inte alltid så lätt, att veta vilken avvägning, som är klokast att göra och ibland kan vi behöva råd och vägledning. Vi kan behöva diskutera med andra och söka efter information.

I kyrkan tänder vi många levande ljus! De levande ljusen är symboler för att Kristus är närvarande mitt ibland oss – att Gud är mitt ibland oss. Särskilt under vinterhalvåret firar vi flera högtider där ljusen står i centrum och högtiderna har sin grund i Jesu födelse vid jul. Från adventssöndagarnas fyra ljus, Lucias ljuskrona, julljusen, Trettondedagens stjärnljus till Kyndelmässodagens ljushögtid, då man enligt traditionen bär fram de ljus som ska tändas under året.

Oavsett årstid, så lyser alltid de levande ljusen i kyrkan. Inte minst i ljusbärarna eller ljusträden, där var och en som besöker kyrkan själv kan tända ett ljus och be en bön. Ljusen på altaret varierar i antal beroende på vilken högtid vi firar. Lägg märke till att vid de stora högtiderna, som till exempel Juldagen och Påskdagen, så är alla sex stora ljusstakar framme på altaret. Pampigt och vackert! Det är fest och glädje.

Det stora Kristusljuset eller Påskljuset, som står vid dopfunten, lyser av tradition från Påskdagen till Kristi himmelfärds dag. Det påminner om den uppståndne Jesu närvaro på jorden. Därefter är Jesus närvarande på ett nytt sätt, genom den helige Ande. Efter Kristi himmelfärds dag tänds Kristusljuset vid dop och konfirmation. Vid dop tänds ett dopljus på det stora Kristusljuset. Dopljuset påminner om Jesus som sa: *”Jag är världens ljus, den som följer mig ska inte vandra i mörkret utan ha livets ljus.”* (Joh 8:12) Dopljuset kan sedan tändas hemma, till exempel på dopdagen, för att påminna om att Gud finns med genom hela livet.

Vi kan utifrån detta konstatera att en liten ljuslåga rymmer stor symbolik! Från värme och trevnad till påminnelsen om Guds närvaro, men också om hopp och framtidstro. För den som vandrar i mörker kan en liten ljuslåga i form av omtanke, vänlighet och tröst vara livsavgörande. Påminnelsen om att Guds ljus lyser för var och en av oss, kan vara den avgörande skillnaden i en människans liv. I psaltarpsalmen står det: *”Ditt ord är en lykta för min fot, ett ljus på min stig.”* (Ps. 119: 105)

I en värld fylld av mörker behöver ljuslågorna skina klart för att ständigt påminna om hoppet och tron på att det kan bli bättre. Det är inte tomma ord, utan en tro som verkligen kan göra skillnad. Den kan bära genom det svåra och hjälpa oss att finna nya vägar. Vi ska också komma ihåg att den som känner sig älskad och sedd, kommer att återspegla Guds ljus i världen.

Den dag ska komma då ljuset för alltid vunnit över mörkret! I Uppenbarelseboken i Bibeln står de hoppfulla ord, som berättar hur det en dag ska bli då vi får möta Gud ansikte mot ansikte. Då ska Guds eget ljus lysa för oss. I den tron får vi vandra vidare på livets stig. Amen.

"De skall se hans ansikte, och de skall bära hans namn på sin panna. Och det skall inte mer bli natt, och ingen behöver längre ljus från någon lampa eller solens ljus, ty Herren Gud skall lysa över dem."
(Upp 22:5)

Glad advent och en välsignad jultid!
Karin Hagberg, komminister

Församlingens julhälsning

Använd en smartphone och klicka på QR-koden så kommer du direkt till videoklippet. Det går också bra att använda en dator med följande adress:
www.svenskakyrkan.se/skarstad/julhalsning-2022

Julinsamlingen för Act Svenska kyrkan 2022

BRYT EN TRADITION

Act Svenska kyrkans julinsamling pågår varje år mellan första advent och trettondedag jul. Som föregående år är rubriken "Bryt en tradition" och lyfter arbetet för att bryta skadliga traditioner så som tvångsäktenskap, könsstympning och andra övergrepp mot flickor.

Traditioner är invanda seder och bruk, språk och värderingar som förs vidare från generation till generation. De skapar ofta en tryg

ram runt våra liv, vilket blir extra tydligt i samband med advent, lucia och jul.

Det finns även skadliga traditioner. Tvångsäktenskap, könsstympning och andra socialt accepterade övergrepp mot flickor är vanliga sedvänjor runtom i världen. Könsrelaterat våld förekommer i alla länder, inom alla religioner och i alla samhällsklasser. Orsakerna är mångbottnade, men djupt rotade åsikter och normer kring flickors och kvinnors roll i samhället är ett av grundproblemen. Därför uppmanar Julinsamlingen till att bryta skadliga traditioner!

I Skärstad-Ölmstad församling stödjer vi julkampanjen särskilt genom kollekt, grötluncher, lotterier m.m. Du kan också vara med genom att swisha din gåva till julinsamlingen: [900 1223!](https://www.svenskakyrkan.se/skarstad/julhalsning-2022)
(Bild från bildbyrån IKON.)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

sid.1 Bertil Fong /Foto Lars Genberg.
sid. 2-3 Andakt. Ett ljus på min stig.
sid. 4-5 Intervju med Gunbritt Hultman.
sid. 6-8 Intervju med Bertil Fong, Lunchgemenskap.
sid. 9 Ljuskröner i församlingen.

sid.10 Varför tänder vi ljus i kyrkan ?
sid.11 Advents och Julgudstjänster.
sid.12 Kulturgravar & QR koder.
sid.13 Tack och välkommen.
sid.14 Matlagningsgrupp i Ölmstad.
sid.15 Barn/Diakoni, Hänt sen sist.
sid.16 Kontaktsida.

Värme & ljus med Gun-Britt Hultman

Hösten må inträffa varje år, men likväl blir jag lika lycklig av den friska luften och de vackra färgerna som pryder våra landskap. Det är en årstid som bjuder in till tanke och ro, vilket kan stärkas genom den varma hemtrevliga känslan genom levande ljus. Ett ljus kan vara litet eller stort, och fint att se på. Lågan ger ljus och värme, något jag tar till mig att försöka sprida själv när denna färgglada, men också mörkare årstid kan komma att påverka människor som saknar möjligheter som jag själv har för att stärka tillvaron när vintern närmar sig.

Någon som verkligen besitter kraften att utstråla sådan trygghet, med sitt värme och ljus, är Gun-Britt Hultman, en trogen medlem i församlingen som bistått med sin glädje och handlingskraft i många år. Hon är minst sagt en eldsjäl och det finns mycket att säga om hennes gedigna arbete, mer än bara i kyrkan, men temat är ljuset och därför ska vi nu dyka ner i ljusgjutningen.

Hur började allt?

Gun-Britt och jag sitter i hennes kök, låter intervju varvas med fika och skatt. Gun-Britt är inte bara

ljus och värme personifierad, hon har i över 30 år tillverkat de fina stearinljusen i kulörta färger som vi kan hitta i Landsjökyrkan, Skärstad kyrka samt Ölmostad kyrka och församlingshem.

Det hela började när Gun-Britt, med titeln kyrkvaktmästare, och Anita Björklund, dåvarande husmor och vaktmästare i Skärstad Ölmostad församling, hörde talas om konceptet att återanvända ljusstumpar till att gjuta nya ljus. Tillsammans började Gun-Britt och Anita tillverka ljus från stumparna som samlades ihop i kyrkorna. Försäljningen av de nya ljusen började därefter i det som var Skärstad församlingshem. Intresset ökade och så småningom kom deras ljus att säljas i de övriga kyrkorna som nämnts ovan.

Röda ljus = rött kakel

Idag är det Gun-Britt som står för gjutningen själv och tillverkar nya ljus när hon får en laddning med ihopsamlade ljusstumpar. Jag frågar Gun-Britt om det är svårt att tillverka nya ljus, varpå hon insisterar att det är en enkel process, men mindre olyckor kan såklart inträffa.

”Jag har ett tydligt minne när jag stod i köket för att smälta stumparna och färga ljusmassan röd till julljus. Köket var precis nyrenoverat, med en ny spis och nytt kakel, ja allt. Jag hade smält stumparna och hällt i det röda pulvret och rört om. Sedan skulde den smälta ljusmassan ner i formarna och då slog det lite snett. Ena sekunden var det röda stearinet i formen, för att i nästa pryda mitt nya kök. Det rann rött stearin överallt, hejvilt, över min nya spis och det nya kaklet. Det tog sin lilla stund, men rent blev det allt.”

Det var efter denna lilla olycka som Gun-Britt slutade slå den smälta ljusmassan i formerna i köket, och i stället göra det i dotterns gamla rum.

Gjutningsprocessen

Beroende på storleken av bunke vid nedsmältning av ljusstumpar, varierar antalet nya ljus och tiden för gjutningsprocessen. I Gun-Britts fall blir det 3 ljus per sats. Vi vet redan att processen börjar med insamling av ljusstumpar som är kvar efter nedbrunna ljus i bland annat Skärstad- Ölmstad- och Landsjökyrkan. När Gun-Britt får stumparna klipper hon först bort den brända veken, smälter stumparna i en plåtburk i ett vattenbad och blandar sedan i pulvret för färgen. Hon sätter därefter i en ny veke i formarna och slår den smälta massan ner i dem. Till sist får de stå i 4 timmar och stelna innan hon kan lösgöra det nya ljuset från formen.

Små ljus som bidrar till något stort

Ljusen består av 100 % stearin och är mycket uppskattade av de som köper. Gun-Britt ser värdet i att alla ska få chansen att köpa ljusen. De säljs för en generös summa, och den som köper blir glad av sitt nya ljus. Summan går i sin tur till ACT Svenska Kyrkan, som arbetar för att hjälpa utsatta människor i fattigdom, orättvisor och förtryck. Det är alltså inte bara återvinningen av ljusstumparna som fyller en viktig funktion, utan ett ännu större ändamål där människor får äta sig mätta och känna sig välkomna i en medmänsklig värme. Gun-Britt förtydligar att ljusgjutningen är början av en process där ljuset sprids, både i fysisk och andlig form. Hon citerar Johannesevangeliet 8:12, ”Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus.”

Det är denna väg med ljuset som Gun-Britt finner meningsfull. Hon tillverkar ljusen som säljs i kyrkan, där pengarna går till ACT. Därmed sprids ljus, värme och glädje på flera plan; till köparen av ljuset och behövande i utsatta förhållanden. Gun-Britt summerar sin egen insats som ett av många i detta förlopp som gör att ljusgjutningen blir rolig och viktig.

”Alla ska kunna köpa ljus, och med det bidra till ett större ändamål. Ljuset färdas på så sätt en lång och meningsfull väg i den världsvida kyrkan.”

Text och bilder: Karin Hegstrand

V.Fongs Gelbgjuteri - ett fd. levande svenskt hantverk i Gränna

En vacker oktobermorgon beger jag mig till Bunnström. Målet för min cykeltur är en herrgårdsliknande byggnad, som bebos av Bertil och Gunilla Fong. Man blir lyrisk av att direkt bli bjuden på kaffe med en utsikt som är helt magnifik - Bunn ligger spegelblank och glittrande omgiven av trädens vackraste höstfärger. Vårt samtal ska handla om släktföretaget Fongs Gelbgjuteri, som 2018 slutade sprida ljus då företaget upphörde.

Själva ordet gelbgjutare kommer från tyskans gelb, som betyder gul. En gelbgjutare är en hantverkare som förfärdigar gjutna nyttighetsvaror och prydnadsföremål i mässing, som kemiskt är en legering mellan koppar och zink.

Hur det hela började

Det började med att Bertils farfars farfar Johan Fredrik Fong, som föddes på Visingsö 1805, satte igång en guldsmedja i Säby i Tranås. Men för att klara försörjningen var han också knekt vid Norra Wedbo kompani på Jönköpings regemente och bodde på ett soldattor

Johan Fredrik Fong renoverade kyrkljuskronor och den äldsta uppgiften som Bertil känner till är från 1858, då Johan Fredrik renoverade ljuskronorna i Säby kyrka.

Den förste Fong som flyttade till Gränna var Carl-Edvard Fong, året var 1859. 1893 köpte han fastigheten på Bergsgatan 104. Han hade också svårt att leva på sitt hantverk, men hustrun Hedda var mycket driftig och bidrog till familjeförsörjningen genom att arrendera den s.k. plantagen, en stor fruktträdgård. Frukten fraktades med båt till Stockholm, där hon sålde den på Hötorget.

Viktor Fong - energisk och produktiv

Den som sedan 1906 startade "V.Fongs Gelbgjuteri" var Bertils farfar Viktor Fong. Han gjorde om ett bryggerhus till gjuteri och byggde på en våning till verkstad. Här tillverkade han ljuskronor, VVS-armaturer och renoverade allt av metall. Tillsammans med en kompanjon, Robert Hellberg, startade han även en elfirma som drevs, parallellt med gjuteriverksamheten, under några år. Alla inkomster behövdes. I Gränna fanns också Bollings verkstad. Där tillverkades ljuskronor av metall och kristall samt ljusstakar mm. Viktor arbetade där i gjuteriet en - två dagar per vecka under många år. Men livet var inte bara arbete; Vega, Greta, Axel, Sven, Gösta, Inga, Göran, Eva, Karin, Olle, Elvan och Kerstin föddes. 12 barn på 19 år! 1925 utgjorde familjen 1% av Grännas befolkning.

Firman har i alla tider arbetat med att renovera ljuskronor och annat av metall i kyrkor. Ibland lade Viktor en lapp i kulan på en ljuskrona han renoverat. Då Bertil gjorde i ordning en av Lommaryds kyrkas ljuskronor fanns det en sådan lapp i kulan. På den stod det att ljuskronorna blivit renoverade av Viktor på 1920-talet. Han hade också skrivit att hela jobbet omfattade renovering av fyra ljuskronor. Transporter till och från kyrkan ingick också - per cykel!

De hårda tiderna med stor arbetslöshet på 1930-talet drabbade även V.Fongs Gelbgjuteri och det ledde till att Viktor startade en rörfirma tillsammans med smeden Gustav Franzén. Tillsammans drog de in vatten och avlopp i många hus i Gränna.

Men Viktor blev inte så gammal. Han dog 1941 endast 59 år gammal. Sönerna Gösta, Göran och Olle övertog firman. Det var under andra världskriget och de låg alla tre i militärtjänst, under olika tider, så firman gick lite ”på sparlåga”.

Gelbgjuteriets glansdagar

1955 brann gjuteriet och då tog bröderna beslutet att bygga en ny verkstad bredvid den gamla på Bergsgatan. Bygget kostade då 95 000 kronor, men det var det värt, för nu hade de nya och för verksamheten väl anpassade lokaler. Under 1950-och 60-talen upplevde gelbgjuteriet sina glansdagar - som mest hade företaget sex man anställda. Arbeten utfördes från Kvickjokk i norr till Ystad i söder. 1950 tillverkades en stor ljuskrona till Rödeby kyrka. Ljuskronan hade 96 ljuspunkter, var 170 cm hög och vägde ca. 130 kg. Det tillverkades lampetter, dopfat, gjutna konstverk, bronstavlor till bl.a. statyn ”Löparna” vid Galgen, många saker till Gyllene Uttern

som ljuskronor, ljusstakar, nyckelskyltar, grillspett och rockhängare. Minnestavlan som finns på Dag Hammarskjölds födelsehus i Jönköping göts 1965. På den här tiden var mässing populärt och Hemslojden var en stor kund.

- Jag var bara nio år då jag började arbeta i företaget, men det var långt ifrån självklart för mig att ta över, berättar Bertil. Han tyckte om friluftsliv och att arbeta utomhus - raka motsatsen till verkstadsarbete. Han utbildade sig till anläggningsingenjör och arbetade på Vägverket och på kyrkogården i Gränna. När farbror Göran brände sig rejält vid en olycka i gjuteriet 1977 fick Bertil ett ultimatum: Ta över, annars lägger jag ner.

Bertil tar över

Hösten 1980 började Bertil på allvar arbeta i gjuteriet och hans intresse för arbetet vaknade alltmer. Lite kuriosa - 1996 fick man beställning på en av företagets absolut största ljuskronor med måtten 205 cm hög och 165 cm hög med 30 st. ljusarmar och med 50 st. ellampor. Beställaren var klosterkyrkan St.Nikolaus-kirch i södra Tyskland, där en svensk munk verkade.

Bertil berättar vidare att ”det var hiskeligt roligt med gamla grejer. Riktigt dåliga grejer, gamla bortglömda ljuskronor som hade fallit sönder i många bitar och som en vaktmästare kunde hitta uppe på en kyrkvind.

Det spelade ingen roll hur dåligt skicket var, vi kunde reparera och komplettera med nygjorda delar utan att det märktes nämnvärt eftersom vi arbetade på samma sätt som man gjorde på 1600-talet.”

Kyrkan var den största kunden och speciellt inför "skilsmässan" mellan staten och kyrkan vid milienieskiftet upplevde företaget en tydlig "peak". Kyrkor renoverades med en sista sats antikvariska bidrag från staten. Men därefter började beställningarna minska i omfång.

Bertil Fong

Det oundvikliga slutet

1980 gjöt företaget 2 gånger per vecka, 2015 blott 4 gånger per år. Enligt Bertil har mässingen idag ett lågt värde, dess status har alltså sjunkit väsentligt. Det är klart att det oundvikliga beslutet, att lägga ner det anrika företaget 2018 i samband med att Bertil gick i pension, smärtade till en början. Men han kan verkligen vara stolt över att han i 40 år bidrog till att hålla liv i en svensk hantverksepok, som nu gått i graven. Ska man idag handla mässingsprodukter är det masstillverkade "Made in China"- varor som gäller.

Text och foto: Lars Genberg

Källor: Bertil Fong: "V.Fongs Gelbgjuteri - ett levande svenskt hantverk".

*Artikel i skriften "Ett solvarv i Gränna 2004".
Tidskriften "Kulturvärden" nr 4 /09.*

Personlig intervju med Bertil Fong, oktober 2022

Graninsamling 2023

Lördagen den 7 januari

samlar Kyrkans Ungdom in granar i
Kaxholmen, Skärstad och Ölmstad samhällen.

Vill du att granen ska hämtas behöver du bara ställa ut den vid brevlådan. I granens topp knyter du fast en påse med ett bidrag i, minst 50 kr.

Det är Svenska kyrkans unga i Skärstad och Ölmstad som står för arrangemanget. Bidraget går till Act:s julinsamling "Bryt en tradition".

Håll utkik i brevlådan för mer info efter julhelgen

Lunchgemenskap vt – 2023

Tisdagar 12.00-14.00

Mat serveras 12.00-13.30

Mat, kaffe och kaka 60 kr

Vegetariskt och glutenfritt alternativ finns.

Landsjösalen

- 17 jan. Mustig vintersoppa
- 31 jan. Tomatsoppa med risoni och mozarella
- 14 feb. Snellmans korvsoppa
- 28 feb. Potatis- och purjolökssoppa

Ölmstad församlingshem

- 24 jan. Ärtsoppa och pannkakor
- 7 feb. Morotssoppa med apelsinkräm
- 21 feb. Klassisk köttssoppa
- 2 mars Linsoppa med vitkål

Välkomna / Martagruppen

Ljuskronor i Ölmostad kyrka

Takkronorna

Den största kronan, den med 20 pipor, skänkts 1687 till minne av kyrkoherde Hyltenius och hans hustru Anna Gahm, av två av deras söner, Lars och Abraham. De hade anställning vid Svea Hofrätt. Tre av de stora kronorna är inköpta 1737 av mässingslagaren Hindrich Werner i Jönköping. ”Gudi till ähra och Guds huus till prydna” står det bl.a. på en av dem. Kronan i sakristian är från 1797, en gåva av kyrkoherde Lars Rosengren. Kronan hängde förr på orgelläktaren. Kronan ovanför dopfunten är en kopia av den från 1797 och skänkt av kyrkliga ungdomskretsen 1929. År 1993 sattes den upp på sin nuvarande plats.

Takkrona från Fong

Kronan som hänger mitt i koret är tillverkad av Fongs gelbgjuteri i Gränna 1959. Olle Fong berättar att förlagan till kronan (1500-tal) är hämtad från Värmanäs gamla träslott i närheten av Kalmar. Kronan är en så kallad Mariakrona. Man skall där lägga märke till att ljusarmarna inte svänger av neråt som de övriga kronorna i kyrkan. Lägg också märke till att lejonet har en nosring. Det fick inte vara vilda djur i kyrkan. *Fakta ovan hämtad från informationsboken för Ölmostad kyrka.*

Speciell lyftanordning

På kyrkvinden finns det en träkonstruktion som bygger på hävarmstekniken som gjorde att man kunde sänka och höja ljuskronan. Den tekniken finns bl.a. på takkronorna i mittgången. Idag är de låsta och får rengöras på annat sätt.

”Ljusets beskyddare i Skärstad kyrka ”

Bunns kapell, Landsjökyrkan och Skärstad kyrka har inga kända kopplingar till Fongs gelbgjuteri. Vi lyfter ändå här upp en prydnad på en takkrona från Skärstad kyrka som kan vara av intresse. Den finns i kyrkans västligaste delar. Den har utseende av en soldat från karolinska armén. För att få mer ”kött på benen” har kyrkobladet rådfrågat en militärhistoriker och armémuseet i Stockholm. Tack till Hans Högman och Thomas Roth.

Hur kan vi beskriva/datera soldaten på takkronan?

Soldaten har blå rock och gula byxor och till det troligen läderstövlar. I handen har han en värja och på huvudet en s.k. grenadjärmössa. En grenadjär var en slags elitsoldat inom infanteriet. De var utbildade att kasta handgranater och kunde gå bakom fiendens linjer. Det fanns 12 stycken inom varje kompani.

Till själva dateringen så kan det vara mellan år 1687 och 1765, vilket var den tid som karolinska uniformen användes med nästa oförändrat utseende. År 1706 ändrades uniformen något med bl.a. en knäppning som slutade vid midjan och färre knappar. Skorna hade inte längre avskuren tå utan var nu mer runda framtill. Beskrivningen från 1706 ser ju också ut som ljuskron Prydnaden så det är så nära vi kommer med den här dateringen. Med säkerhet är den från äldre kyrkan i Skärstad då nya byggdes 1819. **Text och foto av Tomas Eklund**

Varför tänder vi ljus i kyrkan?

Åter igen plockas adventsljusstakarna fram. Det sker i alla kyrkor och likaså i hemmen plockar vi fram våra ljusstakar. Det är något mysigt omkring detta, det hör till och visst gillar vi denna tradition.

Under allhelgonahelgen tänds tusentals ljus varje år. Vi tänder ljus till minne av de avlidna. Det verkar som om det har blivit allt viktigare för oss att gå till gravarna under all helgona tiden. Ensam eller tillsammans med sin familj går man med sina ljus. Visst, det är mysigt med ljusen men säkert står det för något mer. Det är ett sätt att sörja, att minnas, att tänka, komma tillsammans. För en del är de tända ljusen en slags outtalad bön.

I kyrkorna eller vid kyrkogårdskapellen ordnas minnesgudstjänster och någon läser upp namnen på de som avlidit sen förra året.

När det ska ordnas för kalas, för middag, kanske med gäster så tänds gärna ljus. Ljusen står för att det är något särskilt, de finns med för att tillföra god stämning.

Något mer om ljusen nu i advent. De fyra ljusen står för att något är på väg. Någon kommer. Gud kommer till oss i de tända ljusen. När det första ljuset tänds så inleds adventstiden. Det är i Kyrkans värld en stor högtid. Man sjunger adventspsalmer och texterna om Jesus läses om när han rider in i Jerusalem. Det är mycket glädje. I och med första advent börjar också ett nytt kyrkoår.

Så fortsätter man att tända ljus under de kommande söndagarna i advent, det andra och det tredje. När så det fjärde ljuset lyser så är det liksom en höjdpunkt för då är det snart jul och Jesu födelse firas här och i hela världen. Jesus är inom kristendomen världens ljus, han som lyser upp vår väg, tröstar och älskar oss och hela skapelsen. När det fjärde ljuset tänds så firas Maria, Jesu moder. Det allra största med fjärde advent är ändå att Jesus födelse i Betlehem nu verkligen står för dörren.

Så finns det också dopljus. Varje gång någon döps så tänds ett dopljus i det stora Kristus ljuset och prästen säger ”Jesus sa: Jag är världens ljus”. Så får man ta med sitt dopljus hem och tända det så ofta man vill och påminna sig om att man är döpt, tillhör Jesus och Guds kyrka som finns här och i hela världen. Så visst, ljusen är viktiga. Låt oss tända dem inte minst nu i advent.

Kjell Gustafsson

DELA-butiken Jönköping

Butiken tar hand om livsmedel från andra butiker. Livsmedel som annars blivit svinn.

En bra affär för båda parter.

Vem som helst får handla i Dela-butiken men ekonomiskt svaga får extra förmånliga priser.

Det är ”Hela människan” i Jönköping som driver verksamheten och Skärstad-Ölmstad församling är en av huvudmännen.

Verksamheten går bra och snart flyttar butiken in i nya lokaler på Österängsvägen strax innan man kommer fram till Holmgrens bilaffär.

Det behövs nya volontärer till verksamheten. Har du lust och möjlighet att regelbundet avsätta några timmar i veckan så kontakta [Helen Lindman](#) tel 0709-676702 för mer information.

Advents och jultid

Advent

1:a Advent (27 nov)

Skärstad kyrka kl.10. Festmässa.

Ölmstad kyrka kl.18. Kvällsgudstjänst.
"Adventsmusik"

2:a Advent (4 dec)

Skärstad kyrka kl.10. Mässa.

3:e Advent (11 dec)

Ölmstad kyrka kl.10. Mässa.

Skärstad kyrka kl.16. Luciagudstjänst.

4:e Advent (18 dec)

Ölmstad kyrka kl.18. Kvällsgudstjänst
"Mariamusik".

Mer info med aktuellt program
på svenskakyrkan.se/skarstad

Annonsguiden i Jp, veckoaffischer och
FB Solkyrkan.

Julen

Julafton (24 dec)

Skärstad kyrka kl.10. Julkrubbsgudstjänst.

Bunns kapell kl.17. Julbön.

Ölmstad kyrka kl.23. Julnattsmässa.

Juldagen (25 dec)

Skärstad kyrka kl.07. Julotta.

Annandag jul (26 dec)

Landsjökyrkan kl.16

Julens psalmer med efterföljande julgemenskap.
Gröt och skinksmörgås.

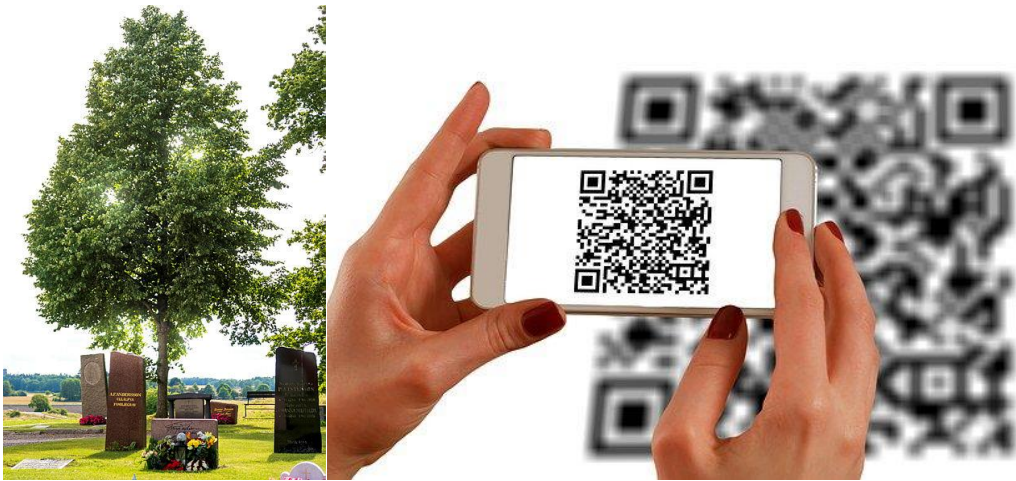
Nyårsafton (31 dec)

Bunns kapell kl.17. Nyårsbön.

Kyndelmässodagen (5 feb)

Landsjökyrkan. Invigning lekkyrka. Kyrkfika och
festligheter. Se kommande annons för tid o info.

Kulturgravar och QR-koder

Allmänt om kulturgravar

2021 gjordes en kulturhistorisk inventering av Skärstad och Ölmstad kyrkogårdar. En del av inventeringen är att kulturhistoriskt värdefulla gravanordningar klassificerats som klass 1 och klass 2.

Klass 1 avser gravplatser med mycket högt kulturhistoriskt värde. Dessa bör bevaras på plats och utan förändringar. Klass 2 avser gravplatser med högt kulturhistoriskt värde. Dessa bör i första hand bevaras på plats och utan förändring. Det kan dock vara möjligt att återanvända en vård för att bibehålla en karaktär på en del av kyrkogården. I undantagsfall är det möjligt att flytta vården om det är personhistoria eller titel som är det intressanta.

På Ölmstad kyrkogård finns det 229 stenar i klass 1. Av dem ingår 135 stenar i allmänna linjen, det område med låga stenar som ligger söder om kyrkan. I klass 2 finns det 5 stenar.

På Skärstad kyrkogård finns det 74 stenar i klass 1 och i klass 2 finns det 21 stenar.

Alla övriga gravar har också en historia som kan vara värd att berätta, en person som finns kvar i bygdens minne, en plats finns på en gravsten, men som inte finns kvar, eller kanske något annat som hör samman med bygdens historia.

Möjligheter att bidra i arbetet med kulturgravarna!

I kyrkogårdsgruppen har diskuterats att man vill ta fram uppgifter, fakta och historier om den eller de som vilar i graven. Detta kommer sedan kopplas till en QR-kod som placeras vid graven. Materialet som tas fram kan berättas (filmas) eller skrivas ner och man kan också ha med bilder.

Så, jag söker kontakt med personer från Skärstad och Ölmstad som vill vara med och göra detta möjligt! Målet är att klara av 5 QR-koder/kulturgravar per kyrkogård 2023. Det går bra att kontakta Margareta direkt vid intresse. Epost är iem@live.se

Margareta Fridén

Bilder från bildbyrå IKON samt pixbay

Tack och välkommen!

Nu byter vi ut en Skärstabo mot en Ölmstabo: Det är inget problem för oss för oavsett var vi bor i församlingen är vi lika välkomna att vara med.

Den som går är vår kyrkoherde Krister Clifford, boende i Rudu, som gått i pension och nu får än mer tid att läsa skönlitteratur.

Att som chef eller ledare läsa skönlitteratur är inte ett sätt att vända sig bort från arbetets problem utan ett sätt att förstå hur vi människor fungerar. Så en bra chef är en läsare av skönlitteratur. Men man kan ligga bekvämare när man läser än i trappan vid Mjölkafallan Huskvarna och Krister har varit en bra ledare för församlingen. Tack för de år du varit här! Vi kommer sakna dig men har såklart full förståelse för att du vill få tid på annat nu när du fyllt 65.

Den som kommer är Kjell Gustavsson, boende i Hovaskog, som började som kyrkoherde hos oss den första november. Kjell kommer ursprungligen från Virserumstrakten men har varit verksam tidigare i Ölmstad. Då som pastor i Allianskyrkan. Senast var han kyrkoherde i Lekeryds församling. Vi är glada att han nu vill arbeta vidare i församlingen där han bor.

Så, Kjell, välkommen in i gemenskapen!

Text: Åke Haraldsson. Foto Tomas Eklund

Intervjufrågor Lena Blomqvist

Hur lång tid har du arbetat i Skärstad-Ölmstad församling? Jag började 2006-01-02.

Har arbetsuppgifterna förändrats med tiden, på vilket sätt? Ja, mycket har förändrats under åren men framför allt kyrkobokföringen och gravböckerna som nästan är helt digitalt idag.

Vad har du för intressen utanför jobbet? Djur, natur, släktforskning, musikrockkonserter.

Är det något nytt du vill utveckla nu när du får mera tid efter november? Ja, fördjupa mig i släktforskningen, framför allt att lära mig läsa och tyda DNA-resultat för att kunna kartlägga ”gemensamma DNA-träffar”.

Skaffa kunskap om hur man aktivt kan värna om våra insekter och försöka anpassa rabatter, trädgård m.m. med att plantera rätt växter och blommor som lockar bin, fjärilar och insekter.

Tack Lena för allt du gjort i församlingen och lycka till med allt du vill utveckla framöver som pensionär!

Tomas Eklund

”Vi som inte vill äta ensamma på onsdagar”

Matlagningsgrupp i Ölmostad

I detta nummer av kyrkobladet presenteras en grupp som regelbundet befinner sig i Ölmostads församlingshem. Gruppen var också med och tog initiativ till den uppskattade konserten 1 april 2022 i Ölmostad kyrka. Det var det lokala bandet Macallvins från Ingeryd som bl.a. spelar irländsk musik och rockklassiker. Matlagningsgruppen höll också i serveringen efter konserten i församlingshemmet. Totalt samlades det in 19 000 kr till katastrofhjälp för Ukraina.

Intervjufrågor, till Ing-Mari Lusth, en av grundarna

Vad kallar ni er? Vi har två arbetsnamn; ”Vi som inte vill äta ensamma på onsdagar” och Matlaget.

Hur länge har ni träffats? Alltid på onsdagar? Ja, alltid på onsdagar, varannan vecka. Det är ett sommaruppehåll på ca 2 månader. Gruppen startade i september 2021.

Har ni några specialiteter? Det är blandad matlagning. Mycket husmanskost. Den här kvällen när kyrkobladets utsände deltar var det utmärkt rotmos med korv. Dessutom våfflor, rulltårta och kaffe. Inför varje tillfälle bestämmer gruppen vad som skall lagas om två veckor.

Har ni plats för fler? Det är idag drygt 10 personer med och det finns plats för ytterligare några.

Favoritjulat? Gärna många olika? Här var det många olika förslag;

Dopp i grytan, Janssons frestelse, skinka, lutfisk, bruna bönor och fläsk, räkomelett, sillsallad, laxtårta, vörtbröd, gravad lax, makrill, brunkål och kalkon.

Text: Tomas Eklund

En avskedsdikt av 17 år i kyrkoskrivartjänst.

Efter trettio verksamma år
i W-DATA-pionjärens spår
en kyrkoskrivartjänst jag får
i denna församlingens kår.

Uppdatera kalendarium
ansvara för diarium
följa Kyrkoordningens direktiv
gällande församlingens arkiv.

En arbetsplats som är unik
min vardag blir sig inte lik
kommer sakna ert sällskap
och all trevlig gemenskap!!

I samband med mitt kliv
in i kyrkans berikande liv
nya arbetsuppgifter tar vid
som fyller min arbetstid.

Men när jag i detta nu
snart ska fylla sextiosju
är det slut med övertid
och dags att stå bredvid.

*Vid pennan
Lena Blomqvist*

Grav- och medlemsregister,
beställa pennor, papper, klister
svara på telefonsamtal,
boka kyrka och församlingssal.

Ändra kurs på livets kompass
avsluta mitt sista arbetspass
efter sjutton fantastiska år
med äkta vänskap som består.

Fixa affischer, annonsera
rapportera statistik med mera
hantera hemsida, dataskyddslag
olika uppgifter varje dag.

Ett oslagbart arbetslag
har förgyllt varje arbetsdag
tillsammans i glädje och sorg
fina möten på ”Kyrkans torg”.

Foto från IKON

Legodag för familjer

Bakgrund: Hösten 2021 startade Skärstad-Ölmstad församling legogrupper för barn i åldrarna 9-10 år i Landsjökyrkan. Varje vecka under vinterperioden är det nya utmaningar och tema att bygga efter. Ibland är det samhällsbyggnadstänkande och andra gånger ett bibelord.

Legobyggardag. Det har varit ett önskemål om att skapa en legobyggardag för alla åldrar. 16 oktober kom tillfället. Landsjökyrkan var fullsatt och David Gustafsson var med och inspirerade. Han är legobyggare till yrket och vann Legomasters 2020. Pokalen från tävlingen var med och han berättade om den volvobil i lego som han bygger på nu. Den är skala 1:1 och skall vara körbar en kortare sträcka när allt är klart.

Framåt: Det rullar på med nya legoprojektgrupper. Till våren kommer det en ny projektgrupp i Ölmstads församlingshem och förhoppningsvis även en ny legobyggardag för alla åldrar.

Se hemsidan för mer information; svenskakyrkan.se/skarstad

Är du intresserad av handarbete?

Har du tid till förfogande och söker efter en härlig gemenskap?

Välkommen till oss i Sygruppen för Rumänien. Vi är en grupp på 12-14 damer som träffas varannan tisdag 9.30-12 i Landsjökyrkan.

Vi stickar, virkar och syr kläder som sedan skickas till Rumänien, där hjälpbehovet fortfarande är mycket stort.

Om du inte har möjlighet att komma till oss kanske du har garn som du kan skänka. Vi gör åt mycket garn och vårt lagen börjar sina.

Alla olika sorters garn, stora som små nystan mottages mycket tacksamt.

Lis Deichmann / Lena Sörensen

Sygruppsdamerna för Rumänien.

Hänt sen sist...

Allhelgonavandring gamla traditioner.

Pilgrim från Holland.

Pilgrimer Ingeryd lokt.

Avtackning av Rosita.

Orgelskoj.

Gubbröran lagar soppa 1 nov.

Skärstad kyrka

Ölmstad kyrka

Landsjökyrkan

Bunns kapell

Pastorsexpeditionen Landsjökyrkan Kaxholmsvägen 4. 561 46 Huskvarna.

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/skarstad.

e-mail: skarstad-olmstads.forsamling@svenskakyrkan.se

Sociala medier: www.facebook.com/solkyrkan och
www.instagram.com/solkyrkan

Pastorsexp. öppettider:

Måndag-tisdag 10-13

Onsdag 13-15. Torsdag 10-13.

Freitag stängt. Tel **036-515 30**

Kyrkoherde

Kjell Gustafsson

036-515 31, 0727-31 70 80

kjell.gustafsson@svenskakyrkan.se

Församlingsadministratör

Rigmor Källström, tel. 036-515 33

mobil 0730-68 06 16

rigmor.kallstrom@svenskakyrkan.se

Kantor

Åsa Wass, tel. 036-515 35

mobil 0738-11 06 98

asa.wass@svenskakyrkan.se

Komminister

Karin Hagberg, tel. 03651532

mobil 0722-30 59 51

karin.hagberg@svenskakyrkan.se

Församlingspedagog

Tomas Eklund, tel. 036-515 37

mobil 0739-39 01 12

tomas eklund@svenskakyrkan.se

Kantor

Kantor Kristin Ahlbom, tel. 036-515 39

mobil 0738-11 02 67

kristin.ahlbom@svenskakyrkan.se

Diakoniassistent

Lena Sörensen, tel. 036-515 34

mobil 0725-86 44 48

lena.sorensen@svenskakyrkan.se

Församlingspedagog

Agnetha Blücher, tel. 036-515 36

mobil 0768-79 55 01

agnetha.blucher@svenskakyrkan.se

Kyrkvaktmästare

Peter Björk, tel. 036-532 07

mobil 0738-11 05 64

peter.bjork@svenskakyrkan.se

Kyrkogårdsförman

Bo (Bosse) Höglund, tel: 036-523 48

mobil 0730-84 01 47

bo.hoglund@svenskakyrkan.se

Kyrkvaktmästare

Cecilia Emanuelsson 036-532 06

mobil 0708-94 21 88

cecilia.emmanuelsson@svenskakyrkan.se

Kyrkvaktmästare

Carina Carlsson, tel. 036-530 92

mobil 0738-11 03 60

carina.carlsson@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare: Kjell Gustafsson. Redaktionsgrupp: Tomas Eklund, Agnetha Blücher, Karin Hegestrand, Lars Genberg.

Foto: Församlingsbilder.